

Sobre la presencia de la «Emys caspica Gmel» á Catalunya, Novembre-Desembre de 1908.

Sobre la presencia del Silúrich superior á la Espluga de Francolí, Octubre de 1909.

De la presencia del Silúrich superior en dues noves localitats catalanes, Janer de 1910.

R. F. G.

Maig de 1910.

Mossén Font literat

(Fragment del llibre «Quadros del Sahara»)

La esclava

Estém acampats al voltant d' un pou; som una bona colla. Els soldats, ajassats per terra, descansan de la caminada; un xich més enllá, els tres negres que havían vingut pera portar les provisions están sentats al entorn d' una gran cassola de fusta, de la que prenen grapat de *gofio*, que amassan una mica entre les seves mans y menjen ab dalit. Bushiman dorm, estirat de boca-terrosa, y en Lasenhy ajuda al cuiner, que ab un altre moro prepara lo necessari pera dinar.

Jo, un cop preses les mides y fetes les observacions necessaries respecte á aquell pou, m' assento á l' ombra d' una manta sostinguda pe'ls maussers entrevessats; fa de bon estarhi en bona veritat, donchs hi arribo á trencar el son.

Me desperta un crit del cuiner de que 'l menjar está llest, y m' also emperesit pera anármen al rotillo que feyan els meus companys, quan veig una negra bastant jove, sentada al costat del pou; es d' aspecte simpátich, á pesar del estat de miseria que tot ella revela; va mitj coberta ab un jaique fet de parrachs y esquinsat per tot arreu; du la cabellera tota trenada, ab grans virolats entrellassats, al estil de les mores del país; al costat hi tè dues pells de gacela pera omplentarles d' aigua.

M' hi atanso, y ella, con si tingués pòr ó vergonya, s' arronça encara més del que ho estava, no atrevintse á fixar en mí aquells ulls tan negres y blanchs á la vegada, y tan tristos.

—Bushiman, ¿quí es aquesta negra y de hont ha vingut?

—Es Mambruca, la esclava dels pescadors de prop de la isla Herne, que vé á buscar aigua pera els seus amos.

—¡Pobre noya!... doneuli menjar.

Y jo mateix agafo un tros de pa blanc y tou, y li presento pera que 'l prengui. Y Mambruca, al véurem devant d' ella oferintli aquell be de Deu de pa, se queda com atontada, y 'm dona una mirada extranya, plena de misteris; sembla alegre y trista á la vegada.

—¿Es que may ningú t' ha donat res, Mambruca? ¿Es que t' extranya que un blanch, que á tú 't deu semblar un rey pe'l modo com va vestit, t' ofereixi un mòs de pa?

Mambruca allarga poch á poch sa negra y molsuda ma y el pren respectuosament, y 's queda contemplantse'l. Li faig signes de que se 'l menji, y ella, obedienta se l' acosta á la boca, y les seves blanques dents se clavan en aquella massa esponjosa ab un respecte que sembla sant; y 's mira 'l tros que li queda á la má, mentres va menjant poch á poch, saborejantlo ab un goig que no 's diu, pero que s' endevina. Després ja no 'n pren cap altra mossada y comensa á embolicar el que li queda, en una punta del seu jaique.

—¡Y ara! Bushiman, ¿que no li agrada 'l pa ó no tè gana la Mambruca? Pregúntali per qué s' el guarda.

Y Mambruca, mirantme ab aquells ulls tan tristos y tota tremolosa, me contesta:

—Es pera la senyora.

LA INSTITUCIÓ CATALANA D'HISTÒRIA NATURAL sois se declara responsable de lo contingut en la *Secció Oficial* del seu Butlletí, deixant integra als respectius autors la responsabilitat dels treballs firmats.